

H.M. Kong Frederik X's tale ved statsbanket i Litauen

Taler

H.M. Kong Frederik X
Kongen af Danmark

Dato

28. januar 2026

Sted

Litauens præsidentpalads, Vilnius,
Litauen.

1 Hr. Præsident, fru Diana Nausėdienė, deres Excellencer, mine damer og herrer

Det er en stor glæde for Dronning Mary og mig at være tilbage i Litauen –
denne gang som Kongepar.

5

Tilsammen har vi mange uforglemmelige minder herfra. De seneste fra efteråret
2021, hvor Dronning Mary fejrede 100-året for de diplomatiske forbindelser
mellem vores lande. De første fra sommeren 1992, hvor jeg sammen med min
mor, Dronning Margrethe, kom på statsbesøg kort efter jeres genvundne
10 selvstændighed.

Statsbesøget satte sig i mig for altid. Her var et folk og et land, der havde stået så
uendeligt meget igennem og nu skulle finde kræfterne til at etablere sig på ny.
Meget af det, jeg dengang tog for givet, skulle I først til at genskabe.

15

Året forinden havde jeg lært en håndfuld litauiske studerende at kende på
Aarhus Universitet. Deres historier om hjemstavnen overvældede mig og vakte
min store interesse for jeres land. I mødet med dem forstod jeg, at der var en
verden til forskel på et ungdomsliv, alt efter om det foregik øst eller vest for
20 Østersøen.

De unge litauere kom til Danmark umiddelbart efter de sovjetiske troppers
angreb på TV-tårnet i Vilnius, hvor 14 blev dræbt og hundredvis såret. Det var
svært at begribe og vil aldrig blive glemt.

25

I år er det 35 år siden, og meget er forandret. Litauen er en værdsat
samarbejdspartner for Danmark og et respekteret medlem af det nordisk-
baltiske samarbejde NB8, EU og NATO. På imponerende kort tid har I sat jer

30 igennem som folk og som land takket være litauisk karakter, kundskaber og ukuelighed.

I dag er Litauen ikke bare ligesindet, men et foregangsland på en lang række områder.

35

I er langt med den grønne omstilling, og jeres vilje til og succes med at opnå energiafhængighed er en inspiration for hele Europa. Vores energiforsyning er ikke kun et spørgsmål om lys og varme i stuerne, men også om at være herre i eget hus.

40

Dronning Mary og jeg ser frem til i morgen at åbne et erhvervs- og forskningsforum om energisikkerhed, forsvar og rummet med deltagelse af danske og litauiske virksomheder.

45 Også den brede litauiske befolkning fortjener anerkendelse for at gå foran. Jeres civile beredskab og hjemmeværn er forbilledligt i en europæisk kontekst. Litauere i alle aldre stiller gerne op for demokratiet – til stor inspiration for os i Danmark.

50 Morgendagens indgåelse af en aftale mellem Hjemmeværnet og Riflemen's Union er derfor en velkommen styrkelse af et sjældent godt samarbejde og samtidig en hyldest til det aktive medborgerskab.

Hr. Præsident

55 "Unity makes small countries strong" – det budskab satte sig fast i min hukommelse efter et besøg her i Vilnius for en del år siden. Danmark og Litauen har været store nationer, men er i dag af mere beskeden størrelse.

Jeg tror, det giver os en fælles forståelse. En forståelse for gensidighed. Vi gør os
60 gerne gældende, men ved også, at vi når længst i fællesskab. Om det er i NB8, i EU eller i NATO. Vores styrke ligger i at stå sammen. Ikke mindst i en tid med øget usikkerhed i Europa.

Ukrainerne kæmper på snart fjerde år for deres frihed. Ingen ønsker freden mere
65 end dem. Må 2026 blive året, hvor vi gør drømme til virkelighed ved fælles hjælp.

Hr. Præsident

70 Vores to lande har meget til fælles – også kærligheden til sport. Sommeren 1992 ser både vi og I tilbage på med en sjælden fryd. For os gjaldt det EM i fodbold, for jer basketball til OL. Litauens skæbnesvangre bronzekamp i Barcelona var ikke bare en kamp om medaljer, men en kamp om retten til at stille op under eget flag.

75

Jeres drømmehold spillede uretfærdigheden af banen og satte Litauen på verdenskortet. Den stolte litauiske basketballtradition sejrede i mere end en forstand.

80 Hr. Præsident

Jeg vil på Dronning Marys og mine vegne takke Dem for den varme velkomst og for nye uforglemmelige minder herfra. Jeg udbringer en skål for Dem, fru Diana Nausėdienė og for det litauiske folk med ønsket om venskab samt lykke og fremgang for begge vores lande.

85

Kilde

Manuskript taget fra kongehuset.dk og udgivet af Danske Taler

Kildetype

Digitalt manuskript

90

Tags

Kongehuset

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/h-m-kong-frederik-x-s-tale-ved-statsbanket-i-litauen>

95

100

105